کتابدار در نقش یک معلم: سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌های تخصصی یا چگونگی آموزش پنهان آن به مردم

مقدمه مترجم

همان‌طور که می‌دانید سواد اطلاعاتی به معنای یادگیری مادام‌العمر (learning long Life) است؛ یعنی قابلیتی است که فرد را در شناسایی نیازهای اطلاعاتی کاربران، یافتن منابع اطلاعاتی متناسب با آن نیازها، دسترسی مؤثر به اطلاعات، ارزیابی و استفاده از اطلاعات و به کارگیری و به اشتراک‌گذاری اطلاعات توانمند می‌سازد. درسازمان‌ها از جمله کتابخانه‌های تخصصی، کتابداران و متخصصان اطلاعاتی باید از مهارت‌های سواد اطلاعاتی برای بهبود عملکرد خود و کاربرانشان برخوردار باشند. در این مقاله اشاره شده است که چرا بسیاری از کارمندان و کاربران وقت خود را برای یادگیری سواد اطلاعاتی صرف نمی‌کنند و کتابداران چگونه می‌توانند مهارت‌های سواد اطلاعاتی را به کاربران کتابخانه‌ها آموزش دهند.

سه‌شنبه ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۵ توسط شبکه‌ی بین‌کتابخانه‌ای ارسال شده است.

زمانی که من در یک کتابخانه آموزشگاهی بودم، تصور می‌کردم که سواد اطلاعاتی[۱] تنها فرایندی است که در کلاس‌ها و سمینارها توسط کتابداران حرفه‌ای[۲]برای گروه‌های کوچک یا بزرگی از کاربران [۳] تدریس می‌شود. در مدلی که من ارائه داده بودم، محتوای آموزشی سواد اطلاعاتی گوناگونی تدریس میشد و یک کاربر به وضوح می‌دانست که کتابداران در حال تدریس سواد اطلاعاتی هستند.

از آنجایی که من از ابتدا در کتابخانه‌های تخصصی و در محیط‌های شرکتی مشغول فعالیت بودم، متوجه تفاوت زیادی بین سواد اطلاعاتی تئوری و عملی شدم. کارمندان و کاربران من حتی ۳۰ دقیقه یا ۱ ساعت از زمانشان را برای یادگیری سواد اطلاعاتی صرف نمی‌کردند، حتی آن‌ها قبل از آمدن من وظایفشان را انجام میدادند، حال با خود فکر میکردم چه چیزی باید به آن‌ها تدریس کنم؟

آنچه برای من روشن است این است که در کتابخانه‌های تخصصی ما باید آموزش سواد اطلاعاتی را پنهانی انجام دهیم. چرا که هیچ‌کس مشتاق کسب آموزش در ازای درجه و مدرک نیست و آن را نوعی اجبار میبینند[۴] ، (مانند هشدار دادن برای روزآمد کردن داده‌های مربوط به پروژه‌شان)؛ اما هرگاه این کار به صورت پنهانی انجام میشد، کاربران من مشتاق بودند تا نحوه‌ی انجام این کار بیابند.

آموزش پنهانی

آموزش در این محیط هرگز در بین گروه‌ها رخ نداده است، بلکه همیشه یک به یک بود و اغلب در فضای کاری آن‌ها انجام میشد. آموزش در محیط کار برای آن‌ها بهتر بود، چون به من فرصتی داد تا روال کاری استاندارد مناسبی را پی‌ریزی نمایم. این روند کاری هم‌چنین به من فرصتی برای ابراز توانایی‌های داد به طور یکه گروه کاربرانم از من قدردانی کرد و خواستار آشنایی بیشتر با من بودند!

کار کردن در کتابخانه‌های تخصصی اغلب به معنای کار کردن حرفه‌ای‌تر با گروهی کوچک‌تر از کاربران است. در یک کتابخانه تخصصی موفق، شما باید لذت را در روند تحقیق، توسعه و مدیریت دانش سازمان تعبیه کنید تا این امکان برای شما میسر شود که برای کسب آموزش سواد اطلاعاتی خودتان بیشتر تلاش کنید. دانستن این که مردم در حال کار روی چه چیزی هستند و سازمان شما با چه اطلاعاتی سر و کار دارد، کاربران شما چه منابعی نیاز دارند، چه وقت آن‌ها را ذخیره خواهند کرد را می‌توانید از قبل شناسایی کنید. این مزایا اغلب برای یک فرد یا تیم پروژه بسیار حیاتی هستند.

انجمن کتابخانه‌های تخصصی (SLA) سندی را منتشر کرده است که صلاحیت‌هایی[۵]را برای متخصصان اطلاعات به طور خاص در قرن ۲۱ تعریف می‌کند (بر اساس اظهارات این انجمن، متخصص اطلاعاتی یعنی کسی که با استفاده از فرایند سواد اطلاعاتی، برنامه‌های درسی برای آموزش کاربران را ارائه، توسعه و مدیریت می‌کند) چندین نکته در سند وجود دارد که

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

به نقش نهان سواد اطلاعاتی، به خصوص نقش متخصص اطلاعات به عنوان قهرمان خدمات و دستاورد کسب‌وکار اشاره دارد.

متخصصان که وظایفی ی‌درباره را وبلاگ اعضای های‌پست از ای‌مجموعه همچنین (تخصصی های‌کتابخانه انجمن) SLA اطلاعات انجام می‌دهند و چگونگی انجام آن‌ها به بهترین نحو، منتشر کرده است! این کار باعث مطالعه بهتر برای فردی میشود که با اطلاعات سروکار دارد، به‌ویژه برای کسانی که در فضای شرکتی کار می‌کنند.

الیزن دالبی، مدیر شبکه کتابداران بین‌المللی ILN

پانویس:
. Information literacy[۱]
. Professional librarians[۲]
. clients[۳]
. articulate[۴]
. competencies[۵]

منبع:
این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: Librarian as Teacher: Information literacy in special libraries, or, how to secretly teach people things

مترجم: ملیکا خرمشکوه

lib2mag.ir

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	ملیکا خرمشکوه
عنوان مقاله:	کتابدار در نقش یک معلم: سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌های تخصصی یا چگونگی آموزش پنهان آن به مردم
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitbdr 2.0)
دوره مجله(Vol):	۴
شماره مجله(Issue):	۲
سال(Year):	۱۳۹۷
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/9788

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.